

Sex og Politikk om seksualitetsundervisning

(Denne teksten om seksualitetsundervisning ble vedtatt på årsmøtet **xxx**)

Sex og Politikk jobber for at alle skal ha mulighet til å hevde sine seksuelle rettigheter.

Foreningen mener at menneskers tilgang til helhetlig seksualitetsundervisning i Norge og internasjonalt må sikres. Sex og Politikk samarbeider med våre medlemsorganisasjoner, våre søskenorganisasjoner i **International Planned Parenthood Federation (IPPF)** og andre nasjonale og internasjonale aktører for å fremme denne viktige undervisningen.

Sex og Politikk er opptatt av at seksualitetsundervisningen skal være rettighetsbasert, som anerkjenner at unge mennesker er kompetente aktører i egne liv. Her er målet å utruste dem med kunnskap, handlingskompetanse og evne til kritisk tenkning som de trenger for å ta gode valg for egen seksuell helse, seksualitet og identitet – både fysisk og emosjonelt, individuelt og i relasjoner.

For å oppnå dette må seksualitetsundervisningen starte allerede i barnehagen med undervisning om kropp, respekt og grenser, og fortsette alderstilpasset gjennom hele skoleløpet, inkludert videregående opplæring. Dette er i tråd med både internasjonale standarder for comprehensive sexuality education (CSE), inkludert fra UNESCO og WHO og med det gjeldende læreplanverket i norsk skole, LK20.

Seksualitetsundervisning handler om både fysiske, biologiske, emosjonelle og samfunnsmessige aspekter ved seksualiteten. Sex og Politikk mener at denne undervisningen må være dialogbasert, deltakende, oppleves relevant for elevene og utføres av en trygg og kompetent underviser. Her vil kontaktlærer eller andre undervisere som kjenner elevene godt og som elevene er trygge på, være den viktigste og største ressursen. Dersom undervisningen suppleres med eksterne aktører, bør det være en trygg og kjent kontaktperson til stede.

Seksualitetsundervisning skal:

- Være helhetlig
- Være forskningsbasert
- Ha et positivt fokus
- Være normkritisk og antidiskriminerende
- Være dialogbasert
- Være alderstilpasset
- Være tilpasset elevgruppen
- Gis av en kompetent og trygg underviser

Helhetlig seksualitetsundervisning må minimum inkludere følgende tema, som bør introduseres alderstilpasset og gjentas årlig:

- Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter
- Kropp og pubertet
- Relasjoner og følelser
- Seksuell praksis og nytelse
- Seksuelt overførbare infeksjoner
- Grenser, grensesetting og samtykke
- Vold og seksuelle overgrep
- Kjønn, kjønnsuttrykk, identitet, seksuell orientering og kjønnsroller
- Mangfold og antidiskriminering
- Digital seksualitet og digital seksuell atferd
- Seksualkultur og porno
- Seksualitet i et samfunnsperspektiv

For å sørge for likeverdig og kvalitetssikret seksualitetsundervisning er følgende viktig:

- Seksualitetsundervisning og kommunikasjon om seksualitet må være del av rammeplanene for alle høyere utdanninger til profesjoner hvor en møter barn og unge.
- Seksualitetsundervisning må forankres i både nasjonale og lokale læreplaner.
- Det må jevnlig tilbys kompetanseheving i seksualitetsundervisning for undervisere.
- Skolene må sikre reell elevmedvirkning for hvordan seksualitetsundervisningen skal gjennomføres, ved for eksempel elevrådet.
- Seksualitetsundervisning må forankres i skoleledelsen og inkluderes i skolens årshjul.

Seksualitetsundervisning må inngå som en viktig del av Norges internasjonale arbeid, inkludert Norges utviklingssamarbeid. Da er følgende viktig:

- Prinsippene for seksualitetsundervisning som skissert ovenfor må gjelde nasjonalt og internasjonalt.
- Norge må gå i front for å sikre helhetlig seksualitetsundervisning til barn og unge internasjonalt.
- Engasjement for seksualitetsundervisning må involvere både helse- og utdanningssektoren.
- Undervisere må gis nødvendig kompetanse og seksualitetsundervisning må forankres i læreplanene.
- Lovverk som hindrer barn og unges tilgang til informasjon og helsetjenester må endres.
- Sivilsamfunn må styrkes, og foreldre, lokale ledere og andre lokale aktører involveres.
- Sikre seksualitetsundervisning på arenaer utenfor skolen, der dette tilbudet ikke er mulig eller tilstrekkelig.